

מדריך למורה

מערך שיעור זה הינו חלק מפעילות חודש תקומה וגבורה במערכת החינוך, העוסק בערכים המחברים בין העבר, ההווה והעתיד בצל האתגרים הנוכחיים שהמדינה מתמודדת עמם. לפניכם מדריך מקצועי המיועד לתמוך בהנחיית השיעור. המדריך נועד להציע הכוונה מתודולוגית ודגשים שיסייעו לכם בהובלת השיעור באופן מיטבי. אנו מזמינים אתכם להיעזר בחומרים אלו כמצפן מקצועי המותאם למטרות הלימודיות ולצרכי התלמידים. [למעבר למסמך מונגש](#)

שקפים 11-12: שקפי פתיחה

שקפי הפתיחה של השיעור. יש להציג את נושא השיעור ומטרות השיעור.

כחלק מהיערכות מקדימה לשיעור מומלץ להדפיס את מילות השיר ולחלק לתלמידים (נספח א'), ולהיערך מראש עם רמקול ואופציה להשמיע את השיר בכיתה.

בנוסף, במהלך השימוש התלמידים יתבקשו להיעזר במחולל תמונות (כלי AI) לשם כך היערכו מראש עם הכלי המתאים ביותר.

מדריך למורה

שקפים 13-14: אדוות ראשונות

הציגו את הרקע של השיר. השיר 'אור וירושלים' נכתב והולחן בשנת 1972 ע"י משורר צעיר ומבטיח בשם יוסף שריג, אשר נפל כשנה לאחר מכן במלחמת יום הכיפורים. בשיר מתוארת 'מערכת יחסים' בין האור על צורותיו השונות עם ירושלים בפרק זמן שבין השקיעה לבין הזריחה למחרת. האינטראקציה בין האור ובין העיר המתוארת בשיר נועדה לבטא את יופייה של העיר, אך בו בזמן להדגיש את ייחודה של ירושלים כמקום גיאוגרפי המצוי במגע עם אור נשגב ממנו. אור זה הזורח על העיר ומקיף אותה, מתגלה בתוכה 'בשלל צבעי הקשת' מבחינה אסתטית ורוחנית, ובו זמנית פורטת על מכלול נימי נפשו של המשורר [נבל העשור] שנחשף באופן חווייתי אישי לאורה של ירושלים [ראיתי עיר עוטפת אור]. כיון ששיר זה אינו מאריך בתיאוריה המפורטים של העיר ירושלים, אלא עוסק בעיקר ביחס שבין אור נשגב לבין מקום גיאוגרפי, אין זה פלא שהוא תורגם לשפות רבות וזכה לעיבודים מגוונים.

מדריך למורה

שקף 15: אדוות ראשונות, משימה בקבוצות

נסביר לתלמידים כי לצורך לימוד השיר 'אור וירושלים', נקדים לבחון את האינטראקציה בין האור וירושלים בתקופות קודמות. לשם כך ניתן לתלמידים 'עבודת חקר' ביתית מקדימה שבה יעסקו בניתוח מפות של ירושלים מאוסף הספרייה הלאומית בירושלים בהן בולטת כוונת מחבר המפה להדגיש את שמיה של העיר. נחלק בין התלמידים שבע 'מפות', כאשר כל מספר תלמידים יתמקדו במפה אחרת. ניתן להסביר מראש לתלמידים כי מדובר במפות שאוירו על ידי קרטוגרפים נוצרים, ומשום כך, קיים דגש במפות על אתרים בעלי אופי נוצרי. לצורך המחקר ניעזר בדף ניתוח מפה של הספרייה הלאומית:

- מפת ירושלים (1570) עם מלאכים בשמים.
- מבט על ירושלים שנת 1700. דגש נרחב על השמים [יותר מחצי עמוד].
- שנת 1729 [שמים כחולים ולבנים בתנועה לא שקטה מעל העיר].
- שנת 1737 [עננים שחורים ואפורים].
- שנת 1770 [שמים מודגשים, העיר מוקפת מים- הדומים לצבע השמים. דומה לציור נאיבי].
- שנת 1800 [שחור לבן. התמונה קצת מטושטשת, אבל הדינמיקה של העננות המאיימת להגיע עשויה להוסיף לשיעור].
- איור של ירושלים 1852 [שמים בוהקים באור מיוחד] תקשורת מכוונת וחזקה בין העיר ובין השמים.

נתלה/ נקרין את המפות שניתנו לתלמידים, ונשווה בין התיאורים השונים שניתנו לשמיה של העיר ולמפגש בינה לבין העיר. נבקש לשמוע מהתלמידים על כל מפה התייחסות קצרה שתתן רקע על המפה, והתייחסות לשאלת היחס בין השמיים והעיר.

מדריך למורה

שקפים 16-17: אדוות ראשונות, משימה בקבוצות

נסביר לתלמידים כי לצורך לימוד השיר 'אור וירושלים', נקדים לבחון את האינטראקציה בין האור וירושלים בתקופות קודמות. לשם כך ניתן לתלמידים 'עבודת חקר' ביתית מקדימה שבה יעסקו בביתוח מפות של ירושלים מאוסף הספרייה הלאומית בירושלים בהן בולטת כוונת מחבר המפה להדגיש את שמיה של העיר. נחלק בין התלמידים שבע 'מפות', כאשר כל מספר תלמידים יתמקדו במפה אחרת. ניתן להסביר מראש לתלמידים כי מדובר במפות שאוירו על ידי קרטוגרפים נוצרים, ומשום כך, קיים דגש במפות על אתרים בעלי אופי נוצרי. לצורך המחקר ניעזר בדף ניתוח מפה של הספרייה הלאומית:

- מפת ירושלים (1570) עם מלאכים בשמים.
- מבט על ירושלים שנת 1700. דגש נרחב על השמים [יותר מחצי עמוד].
- שנת 1729 [שמים כחולים ולבנים בתנועה לא שקטה מעל העיר].
- שנת 1737 [עננים שחורים ואפורים].
- שנת 1770 [שמים מודגשים, העיר מוקפת מים- הדומים לצבע השמים. דומה לציור נאיבי].
- שנת 1800 [שחור לבן. התמונה קצת מטושטשת, אבל הדינמיקה של העננות המאיימת להגיע עשויה להוסיף לשיעור].
- איור של ירושלים 1852 [שמים בוהקים באור מיוחד] תקשורת מכוונת וחזקה בין העיר ובין השמים.

נתלה/ נקרין את המפות שניתנו לתלמידים, ונשווה בין התיאורים השונים שניתנו לשמיה של העיר ולמפגש בינה לבין העיר. נבקש לשמוע מהתלמידים על כל מפה התייחסות קצרה שתתן רקע על המפה, והתייחסות לשאלת היחס בין השמיים והעיר.

מדריך למורה

שקפים 18-19: אדוות משותפות, התבוננות א'

נעיין בשיר זה בשני שלבים- בשלב ראשון, נבהיר לתלמידים את מבנה השיר ואת הדימוי של אוהב ואהובה כמתאר את היחס בין האור [והצל] לירושלים. אין להאריך בשלב זה יתר על המידה, מעבר להבנת מבנהו וצורתו של השיר. בשלב השני נעסוק במשמעות של קשר זה. שלב ראשון: היחס בין האור ובין ירושלים

- בין שקיעה וזריחה: הפנו לתלמידים שתי שאלות למחשבה מדוע לדעתם מתייחס שיר העוסק באור דווקא אל פרקי הזמן בהם הוא כמעט ואינו נוכח? ומהו השוני באופיו ובתיאורו של האור בכל אחד מן המצבים? על השאלה הראשונה אפשר להשיב באופן פשוט כי כוחו של האור מתגלה דווקא במיעוטו, אז ניתן להתבונן בו ביתר שאת. תשובה לשאלה זו תהיה משמעותית יותר בחלקו השני השל השיעור. על השאלה השנייה יש להשיב כי הבית הראשון נושא אופי לוהט ואולי אף מאיים (להט חרב), בבית השני ירושלים מתוארת במצב של חשיכה כאשר רק האור של הבתים בוקע מתוכה ואילו בבית השלישי מתואר אור רך וצעיר]. לסיכום, נבקש מן התלמידים למצוא תיאורים המזכירים את ירושלים באופן מובהק – כלומר שמדובר דווקא בעיר זו [אין הם רבים – פסגות, מגדלים, חומות, כיפת זהב].
- היחס ה'רומנטי' בין האור והעיר: נבקש מן התלמידים למצוא רמזים לאופי הקשר בין האור וירושלים בשיר זה. האם מדובר רק במישור טכני של שמש הזורחת על העיר? [נושקת, קרב בסתר כאוהב, עיני העיר קורצות ונפעמות, מגע רך, אודמת (מסמיקה)]. משחק האור והצל המתואר כמגעי חיבה של אוהב עם העיר עצמה, האהובה: בבית הראשון – השמש השוקעת ה'נושקת' לעיר, בבית השני, הצל זוחל ומוצא את האור אצל האהובה, (הלא הם אנשי העיר המדליקים אורות בלילה), ובשלישי, העיר 'מסמיקה' לנוכח המגע של האור הצעיר].

מדריך למורה

שקף 20: אדוות משותפות, התבוננות ב'

שלב שני: מה טיבו של האור המאיר על ירושלים?

ירושלים במקום הקשור בהארה רוחנית: נשאל את התלמידים איזו משמעות עשויה להיות לאור המאיר על ירושלים מעבר לאור השמש המתואר בה? [בתרבויות רבות אור הינו סמל להארה, לבהירות ולקדושה]. כמו-כן, ניתן להתייחס בשלב זה למקורות שונים בתנ"ך ובסידור התפילה המזהים את ירושלים עם האור. ניתן לבקש מן התלמידים למצוא הקבלה בין אחד מהמקורות המצורפים (נספח ב') לבין שורה זו או אחרת בשיר, או לרעיון העולה מן השיר.

מדריך למורה

שקף 21: אדוות משותפות, פזמון השיר

הגיוון הרוחני והתרבותי של ירושלים

נשאל את התלמידים כיצד להבין את המושג 'עיר עוטפת אור' העולה 'בשלל צבעי הקשת' במובן שאיננו רק גשמי? [נתחיל בביאור הפזמון: ניתן להציע כי העיר עוטפת אור ועולה בשלל צבעי הקשת- אור גבוה יותר מאיר את ירושלים, אך משתבר בתוכה לגוונים תרבותיים ורוחניים שונים. עדות לכך היא בגיוון הרוחני הנרחב הקיים בירושלים: הן מבחינת הדתות השונות, הן מבחינת הגוונים היהודיים השונים המצויים בעיר. רוחניותה של העיר היא גם מקור ההשראה של המשורר 'והיא נוגנת בי כנבל העשור'. –קיימת הקבלה בין האופן בו מגיבה העיר לאור העוטף אותה, לבין האופן בו מגיב המשורר לרוחניותה של העיר: 'נבל העשור' בעלת עשרת המיתרים, הנו המקבילה המוזיקלית לעושר הוויזואלי של הקשת].

הצעה נוספת: השוואה לפזמון השיר הידוע 'ירושלים של זהב' של נעמי שמר, אשר נכתב שנים ספורות לפניו. נבקש מהתלמידים לערוך השוואה בין פזמוני השירים. בשיר של נעמי שמר, ירושלים מתוארת רק כמקור של אור ושל יופי. הדגש הוא על ירושלים עצמה. בשיר של שריג, אשר הכיר היטב את שירה של שמר, הדגש הוא הקשר בין ירושלים לבין האור שהנו גבוה ממנה ומקיף אותה. בשניהם מתארים המשוררים את עצמם ככלי נגינה בידיה של העיר אם כי מתקבל הרושם כי אצל שמר מציעה המשוררת את עצמה להיות כינור, ואצל שריג העיר מנגנת בו אף ללא שהוא מתכוון לכך.

מדריך למורה

שקף 22: אדוות משותפות, בתי השיר

נחזור יחד עם התלמידים להבחנות באופיו של האור כפי שעשינו בתחילת ההתבוננות. [הפזמון מציין כי העיר מוקפת אור, אך כל בית מתאר אופי אחר של אור: בבית ראשון- קרן אדומה המזכירה להט חרב, הבית השני מציין את האור כבוקע מתוך העיר עצמה כתגובה לצל המתגנב לתוכה, והבית השלישי מתאר מגע של אור צעיר]. ננסה לחשוב יחד עם התלמידים מה משמעות השינוי באופיו של האור לאור מה שלמדנו על השיר עד כה.

ניתן להציע כי ירושלים חשופה בתקופות שונות להארות רוחניות בעלות אופי שונה: ישנן כאלה בעלות אופי של 'קרן אדומה' ה'נושקת' את העיר כ'להט חרב' אותן ניתן לזהות בהארות רוחניות גדולות אשר בצדן גם חורבן ושפיכות דם כמו שהיה מצבה של ירושלים בתקופת הנבואה התנכ"ית, ישנן תקופות של חושך ועזובה בהן האור כלל לא זורח על העיר והיא מצויה במצב של 'צל' אולם מתוכה מתגלה הארה בדמות דמויות מופת אנושיות, כמו שהייתה ירושלים משך תקופות היסטוריות ממושכות מאז חורבן הבית השני. כמו כן, קיימת הארה לאחר תקופת חושך ממושכת בה יש תקווה ל'אור צעיר' וחדש שישוב להאיר. סביר להניח כי כך חש המשורר שנים ספורות לאחר כיבושה של העיר העתיקה מחדש בידי העם היהודי במלחמת ששת הימים. הנחה זו מתחזקת לאור התיאור השירי לפיו האור חוזר דווקא מ'כיפת הזהב' שלה, המקום הקדוש ביותר בלב ירושלים. גם כאן ניתן להציע כי לא מדובר רק בתקופות היסטוריות שונות שהיו ואינן, כי אם במחזוריות רוחנית קבועה העוברת על העיר. [הנחה זו מתחזקת לאור העובדה שהשיר נכתב בפעלים בזמן הווה].

לאחר לימוד השיר ניתן לשוב ולבקש מן התלמידים לחשוב איזו מן המפות שצפינו בהם מתאימה לשמש רקע לשיר של שריג.

מדריך למורה

שקפים 23-26: רואים את השלם, משימה מסכמת

כפי שראינו בחלקו השני של השיעור, ירושלים מתארת מפגש אישי של הכותב עם ירושלים 'ראיתי עיר עוטפת אור'. במשימה הבאה נשאל את התלמידים: "מהי ירושלים עבורכם?" נכוון את התלמידים להתייחס לא רק לממד הפיזי של העיר, אלא לחשוב מה היא מסמלת עבורם [אפשר גם לשאול- מה הייתי רוצה שירושלים תהיה עבורי]. כדי להשיב על השאלה על התלמידים להשתמש במחולל תמונות וליצור תמונה של ירושלים המשקפת את נקודת מבטו של התלמיד.

את התמונות ניתן להעלות ללוח פאדלט שיתופי שתפתחו או להציג במליאה בכיתה. מטרת המשימה בחלק זה היא לחבר את התלמידים לתפיסה האישית שלהם את העיר. ניתן לפתוח בתיאור הממד האישי של יוסף שריג עצמו [מובא בעמוד ההנצחה של קיבוץ בית השיטה] כפי שתואר ע"י משפחתו [אין הכרח לעשות זאת, כיון שמדובר בהשערה בלבד אודות מקורות ההשראה של שריג].

מדריך למורה

שקפים 27-28: מעבר לאופק, סיכום השיעור

- סכמו את השיעור כרצונכם. מומלץ להציג את כל מהלך הלמידה של השיעור. פתחנו בחקר של מפות מתקופות שונות המתארות את ירושלים, ושמנו דגש על היחס בין הרקיע לעיר עצמה, ומהי התחושה העולה מכל מפה. משם המשכנו לקריאה והאזנה לשירו של יוסף שריג 'אור וירושלים' וסימנו את התיאורים הרבים והמגוונים של האור. לאחר מכן העמקנו בשיר- תחילה במבנה של השיר וביחס בין האור וירושלים, לאחר מכן דנו בטיב האור המיוחד בירושלים, ובמשמעות הפזמון והבית שבשיר. סיימנו בשאלה- מהי ירושלים בשבילי? באמצעות קריאת דברי יוסף שריג, או באמצעות יצירת מפה לעיר.
- כדי לסכם את השיעור, תוכלו להציג בכיתה [סרטון](#) של מופע אור בירושלים בטיילת ארמון הנציב. מוזמנים לצפות במופע המרהיב יחד עם התלמידים.

ספרות ממלכתי דתי

"אור וירושלים"

מאת יוסף שריג

מערך שיעור ספרותי על ירושלים

מפגשים בחברה
הישראלית

ערבות
הדדית

הקשר
לעם ולמדינה

הנצחה
וגבורה

מטרות השיעור

הקשר לעם ולמדינה

במהלך השיעור:

- נכיר את השיר "אור וירושלים" ואת הרקע לכתיבתו.
- נלמד להשתמש בכלי בינה מלאכותית לצורך יצירת תמונות.
- נבין את המושג הספרותי "ציור לשוני" (מטאפורה).

מפגשים בחברה
הישראלית

ערבות
הדדית

הקשר
לעם ולמדינה

הנצחה
וגבורה

אדוות ראשונות – רקע כללי

השיר 'אור וירושלים' נכתב והולחן בשנת 1972 ע"י משורר צעיר ומבטיח בשם **יוסף שריג**, אשר נפל כשנה לאחר מכן במלחמת יום הכיפורים. בשיר מתוארת 'מערכת יחסים' בין האור על צורתיו השונות עם ירושלים בפרק זמן שבין השקיעה לבין הזריחה למחרת. האינטראקציה בין האור ובין העיר המתוארת בשיר נועדה לבטא את יופייה של העיר, אך בו בזמן להדגיש את ייחודה של ירושלים כמקום גיאוגרפי המצוי במגע עם אור נשגב ממנו.

אדות ראשונות – רקע כללי

אור זה הזרח על העיר ומקיף אותה, מתגלה בתוכה 'בשלל צבעי הקשת' מבחינה אסתטית ורוחנית, ובו זמנית פורטת על מכלול נימי נפשו של המשורר [נבל העשור] שנחשף באופן חווייתי אישי לאורה של ירושלים [ראיתי עיר עוטפת אור]. כיון ששיר זה אינו מאריך בתיאוריה המפורטים של העיר ירושלים, אלא עוסק בעיקר ביחס שבין אור נשגב לבין מקום גיאוגרפי, אין זה פלא שהוא תורגם לשפות רבות וזכה לעיבודים מגוונים.

אדוות ראשונות עבודה בקבוצות

לצורך לימוד השיר 'אור וירושלים', נקדים לבחון את האינטראקציה בין האור וירושלים בתקופות קודמות.

- התחלקו לקבוצות.
- כל קבוצה תקבל מפה היסטורית של העיר ירושלים.
- בחנו את המפה וכתבו במחברותיכם כיצד מודגשים שמיה של ירושלים? שימו לב לאופן שבו האור מיוצג במפה.
- מהי לדעתכם התחושה אותה ביקש הצייר להעביר אודות ירושלים, באמצעות היחס האומנותי בין העיר ורקע השמים?
- הכינו הצגה קצרה של הממצאים שלכם לכיתה.

משתפים במליאה

אדות משותפות - מאזינים

נאזין ביחד לשיר "אור וירושלים".

- בזמן ההאזנה, שימו לב לאזכורים השונים של האור בבתים השונים.
- לאחר העיון בשיר, צרו תמונה של "ראיתי עיר עוטפת אור" באמצעות מחולל תמונה. ציינו את הפרומפט שהשתמשתם בו.

אור וירושלים / יוסף שריג

להאזנה בכיתה

ראיתי עיר עוטפת אור
והיא עולה בשלל צבעי הקשת
והיא נוגנת בי כנגל העשור
ראיתי עיר עוטפת אור

בדומית אשמרת אחרונה נושמת
ובקטיפת שחקים רסיס אחרון מחויר
אך שחר כבר כפת זֶהב שְׁלֵה אודמת
למגעו החם, הרך של אור צעיר.

ראיתי עיר עוטפת אור
והיא עולה בשלל צבעי הקשת
והיא נוגנת בי כנגל העשור
ראיתי עיר עוטפת אור

השקט שוב צונח כאן משמי הערב
בדאית דיה מעל התהומות
וקרו אדמה נושקת להט חרב
את הפסגות, המגדלים והחומות

ראיתי עיר עוטפת אור
והיא עולה בשלל צבעי הקשת
והיא נוגנת בי כנגל העשור
ראיתי עיר עוטפת אור

הנה זוחל הצל מבין גבעות הארן
קרב בסתר באוהב אל השכינות.
ומול פניו קריצות, רבוא עיני האור הן,
לפתע כפקחו אליו כנפעמות.

המזכירות הפדגוגית
אגודה וזכיוחה ארץ

משתפים במליאה

חודש
תקומה
וגבורה

אדות משותפות

מתבוננים – היחס בין האור ובין ירושלים

בין שקיעה לזריחה

חפשו ראיות מהשיר המעידות על הזמן ביום אליו הוא מתייחס בכל אחד מהבתים.

- מדוע לדעתכם שיר העוסק באור מתייחס דווקא לזמנים בהם האור כמעט ואינו נוכח?
- מהו השוני באופיו ובתיאורו של האור בכל אחד מהמצבים?
- מצאו תיאורים המאפיינים את ירושלים באופן מובהק.

אדות משותפות

מתבוננים – היחס בין האור ובין ירושלים

היחס הרומנטי בין האור והעיר

- האם לדעתכם הקשר בין האור וירושלים בשיר הוא רק במישור הטכני של שמש הזורחת על העיר?
- מצאו בשיר רמזים לאופי הקשר המיוחד בין האור לירושלים.
- חפשו ביטויים המרמזים על יחס רומנטי או אינטימי.

אזוֹת משוֹתפּוֹת

מתבוננים – מה טיבו של האור המאיר על ירושלים

ירושלים כמקום הקשור בהארה רוחנית

- איזו משמעות עשויה להיות לאור המאיר על ירושלים מעבר לאור השמש המתואר בה?
- במקורות נוספים בתנ"ך נוכל למצוא קשר בין ירושלים לאור. מצאו הקבלה בין המקורות שיחולקו לכם לבין שורות בשיר או רעיונות העולים ממנו.

אדות משותפות

מתבוננים – פזמון

הגיוון הרוחני והתרבותי של ירושלים

- כיצד לדעתכם ניתן להבין את המושג "עיר עוטפת אור" העולה "בשלל צבעי הקשת" במובן שאיננו רק גשמי?
- גם בשירה של נעמי שמר "ירושלים של זהב" ניתן למצוא התייחסות לאור: **"ירושלים של זהב ושל נחושת ושל אור/ הלא לכל שיריך אני כינור"**.
- מהו לדעתכם המשותף והמבדיל בין שני הפזמונים? וכיצד בא לידי ביטוי הקשר בין המשורר לעיר בכל אחד מהשירים?

אדות משותפות

מתבוננים – בתי השיר

הארות רוחניות שונות העוברות דרך העיר בעבר ובהווה

- נחזור להבחנות באופיו של האור:
 - הפזמון: העיר מוקפת אור.
 - בית ראשון: קרן אדומה המזכירה להט חרב.
 - בית שני: אור הבוקע מתוך העיר עצמה כתגובה לצל המתגנב.
 - בית שלישי: מגע רך של אור צעיר.
- מה משמעות השינוי באופיו של האור נוכח מה שלמדנו על השיר עד כה?

רואים את השלם

כיצד חובר השיר "אור וירושלים" (תיאור מפי אחיו של יוסף)

"כשלווינו את סבתא שלנו, מביתה האחרון בבית-השיטה שבעמק אל מקומה האחרון בירושלים, ליווה אותנו גשם זלעפות. היה יום שבט, ינואר 1965, וחמישתנו, בני נחום ותקוה, יוסף האמצעי שבנו, ישבנו סביב לארונה של סבתא ב"ארגז" המשאית, מחפשים מפלט מן המבוכה במעמד המשונה הזה שנקלענו אליו כל הדרך לירושלים עם ארונה של סבתנו. ואמא שלנו כתבה, שנים אחר-כך: "כשהגענו לשער-הגיא, ולאורך כל העליה לירושלים – הבהיקה פתאום השמש בין העבים וקשת אדירה חבקה את השחקים, מקצה עד קצה. בשמים נקרעו היכלות של טורקיז זורחים באור אדיר. עצי האורן, משני צידי הכביש, נדלקו בריבואות יהלומים.

רואים את השלם

כיצד חובר השיר "אור וירושלים" (תיאור מפי אחיו של יוסף)

פתאום פגשו עיני בעיני יוסף. ראיתי בהן מבט רוגש בעונג אין קץ. בוקר אחר, בינואר 1972, הביא לי יוסף דף נייר מרוט ממחברת ואמר לי: ראי, אמא, הזמינו אצלי שיר על ירושלים, בשביל 'הגבעטרון', שישירו אותו בתאטרון ירושלים, ביום ירושלים. זה שווה משהו? – שאלו עיניו. קראתי את השיר, שהיה כתוב בשטף ללא תיקון, שקול ומחורז, מושלם. זה מקסים, בן! זו ממש ירושלים, כשבאים אליה מן החוץ, זה ממש אור ירושלים! הוא הביט בעיני ושוב ראיתי בהן אותו מבט שזכרתי, מיום קבורתה של סבתא, עליה השלום, בעליה לירושלים, לפני שבע שנים. ומנגינה לשיר – שאלתי – יש – אמר. "רשמתי הבוקר גם את המילים וגם את הלחן".

רואים את השלם

ירושלים בשבילי היא...

- **חשבו** מהי ירושלים עבורכם? (מעבר לממד הפיזי של העיר) מה היא מסמלת בעינייכם?
- **היעזרו** במחולל תמונות וצרו תמונה שתבטא את הדימוי האישי שלכם לירושלים. בפרומפט שתכתבו הוסיפו: תיאורים מפורטים של איך ירושלים נראית בעיניכם: צבעים, אורות, מבנים, אווירה המאפיינים את "ירושלים שלכם".

משתפים במליאה

מעבר לאופק

דרך מסע מהמפות העתיקות ועד לשירו של יוסף שריג, חקרנו את הקשר המיוחד בין האור לירושלים - קשר שמשתנה בין זמני היום, בין תקופות היסטוריות ובין משמעויות סמליות ורוחניות. גילינו שירושלים אינה רק עיר של אבנים ומבנים, אלא מקום שהאור - הפיזי והרוחני - מעניק לה את ייחודה, ושלכל אחד מאיתנו יש "ירושלים" משלו, עטופה באור אישי ומיוחד.

מופע אור בירושלים בטיילת ארמון הנציב

תודה רבה!

“מִיָּמַיּוֹם רַבִּיִּים לֹא יוֹכְלוּ לְכַבֹּת אֶת־הָאֵהָבָה וּנְהָרוֹת לֹא יִשְׁטַפּוּהָ...” (שיר השירים, פרק ח', פסוק ז')